

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

T a l e

ved

Professor og Ridder

Johan Frederik Vestz

Jordeførd, d. 20 Januar 1815,

holden

i Brahetrolleborg Kirke

af

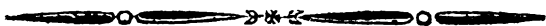
Borge Henrik Rnap.

Odense 1815.

Trykt hos S. Hempel,

Eier af Sjæns Stifts Adressecomtoir og Bogtrykkerie.

Da Udskiltige af den Udsøbes Venner have anmodet Forfatteren om, at lade denne Tale trykke, erholder den en Offentlighed, som den ikke var bestemt til. For en mindre Kreds er den indrettet; i hvilken den skulde være et Bidrag til, at bevare den ædle Mand's Minde.

Her, i Herrens Helligdom, staaer jeg nu ved det Forkrænkkelige af en Mand, som jeg i en lige høi Grad beundrede og elskede, og om hvem jeg med en sønlig Følelse saa tidt i Stilhed tilstod mig, at han var en af Jordens Sjeldneste. Tung er den Pligt, som nu paa ligger mig, en af de tungeste mit Embede nogenfinde medførte, og dog en i flere Henseender kjær Pligt. Mit Hjerte er saa fuldt, undskylder mig derfor, mine Dyrebare, om jeg maastee i et Dieblit som dette overvældes af mine Følelser. Vel veed jeg, at Kunsten opfordrer Taleren til, at vogte sig for det, men

naar Naturen byder, maa Kunsten tie. Hvad have vi dog tabt, i det vor Døst er gaaet bort fra os? Med denne Sorgens Klage møde vi hverandre, og jeg er vis paa, at den er en Gjenlyd af enhver Enkelt's Følelse i denne Forsamling; og dog, i hvor stort end Antallet er paa dem, som nu ledsage den sjeldne Mand's Støv til dets Hvilested, er her dog kun en meget lille Deel af dem, som have den tilstrækkeligste Grund, til at udbryde i den samme Klage. Det er Sandhedens ukunstlede Sprog, frit fra al Overdrivelse, naar jeg vover at paa-
 staae: Døsts Bortgang er et uerstatteligt Tab for Fædrelandet og for Menneskeheden.

Men vi ville nu blot standse ved os selv, ved vor Kreds og vor Egn. Her føles især

Savnet af den Forklarede; her er saa meget der minder os om ham. Her var det han levede og virkede; her sporedes ved enhver Lellighed hans lyse Aand, som et Gjenflu af Guddommen; her udbredte hans herlige Menster sine Straaler nær og fjern. Som Lærer, som Menneſte, som Ven savner enhver af os denne uforslignelige Mand; dette Billede paa noget Fuldkomment, i en Verden, hvori alt er ufuldkomment. At udkaste nogle Skyggerids af hans Billede, kunde synes overflødig for en Forsamling som denne, i hvilken enhver saa levende gjenkalder sig Manden; men hvo ſkulde dog ikke gjerne ville dvæle ved disse ædle Træk? Den dybe Bedrøvelse, som jeg læser i Alles Aaſyn, vidner tilfulde om, at vor Deſt var kjendt og elſket af dem han levede iblandt. Det

tunde jo ikke heller være ondt; endogsaa den meest Banskægtede maatte søge en Ære i, at kjende denne fortrinlige Mand, og ved at nærme sig ham forædles. Og at kjende ham, uden at elske ham, var umuligt. Af dem som opholde sig her i Egnen, gives vist ingen i denne talrige Skare, som ikke har vundet i Forstandens og Hjertets Dannelse ved Omgang med vor Døst; Ingen, hvem han ikke bibragte nyttig Kundskab, Agtelse for Pligten, Kjærlighed til Dyden; jeg fraregner endogsaa ganske hans egentlige Disciple, der, ved hans næsten mageløse Veiledning, indhøstede de uberegneligste Fordere. Det var ikke med Læreren Alvorlighed, men med Vennens Milhed at vor Døst underviste os Alle; stundom syntes han at være Læringsen, naar han lagde os de dyrebareste Sand-

veder i Munden, eller førte os dem nærmere til Hjertet. Hvad mig angaaer, regner jeg de Timer blandt mine Andagstimer, i hvilke vi underholdt os med hinanden om Gud og de guddommelige Ting; vore Ideer og Følelser mødtes saa gjerne og saa naturligt i denne Punkt, og vore Samtaler endtes stedse til Guds Forherligelse og Jesu Priis. Hvo har ikke maattet beundre hans Gaver til at meddele sig, hans lyse Blik, hans blide, ædle, mangesidige og indtagende Maade at betragte Personer og Ting paa? Alt hvad der var Edelt og Godt, Menneskets Bisald og Menneskets Ultraa værdigt, havde i ham den indsigtsfuldeste Talsmand, der forenede den meest bandede Smag med den rene, fjønneste Følelse. Ethvert Stof blev forædlet ved Dets Tale og under hans Hænder;

han forstod, at udbrage Honning af enhver Blomst, og det i en Grad og paa en Maade, som det er overordentlig saa Menneſter givet. Naturen selv fik ligesom forhøiet Ynde, naar Naturvennen Deſt ledte os ind i dens Helligdom, og fremdrog dens rige Skatte.

Og, — hvad der besvære ellers er saa sjældent, ved Siden af de største Talenter besad vor Deſt det blideste, frommeste Hjerte, ledsaget af en Jevnhed i Sæder, en Venlighed i Omgang, en Maadeholdenhed i sine Fordringer, en Nøisomhed, som gjorde og maatte gjøre ham elskelig for Alle. Det er derfor næsten ikke muligt, at tænke sig en mere udeelt Agtelse, Tilid, Hengivenhed og Kjærlighed end den der blev ydet vor Deſt. Hans Lovtale vil høres

af Høie og Lave, i Borgen som i Hytten; overalt lyder kun een Stemme om ham; den nemlig, at han var en Menneſteven, en fortrinlig ædel Mand, som vilde enhver ſaa vel, og var ſaa redebøn, til at raade, vejlede, hjælpe og tjene Alle. Hvo ſkal erſtatte os Savnet af denne velgjørende Mand? ſaaledes ſukker den Enge, Fattige og Forladte, ſom han ſaa velvillig rakte Haanden. Hvor finde vi en Ven ſom Deſt? udbryder enhver, ſom nød hans venskuelde Dmgang og var ſtedſe velkommen i hans gjeſtfri Bolig. Hvor ſtulle vi ſøge en Mand, ſom paa en ſaa hjertelig Maade veed at ſætte Pris paa vore Glæder, at udmale vor Phantafies ſvage Billeber, give dem Tæffelighed og Vnde, og at dele vore Sorger med os; for hvem vi ſaa ganſte, ſaa tillidsfuldt kunne udøſe

vore Hjerter, og ved hvem vi kunne føle os
 saa fyldestgjorte ved Meddelelsen? Af! vor Egn
 har tabt sin herligste Prydelse, i det Døst ikke
 længer er iblandt os.

Alligevel ville vi ikke gaac i Kette med For-
 synet, men indbyrdes trøste hverandre. Herrens
 Veie ere ikke vore Veie, og „det Rigdoms Dyb
 baade paa Guds Wiisdom og Kundskab“ kunne
 vi herneben ikke udgrunde. Lader os derfor ogsaa
 ved denne Leilighed tie og tilbede, i hvor
 tungt det end falder for Kjød og Blod. Vel
 ligger den Tanke os saa nær: hvorfor Fulde
 dog en saadan Mand kaldes bort fra en Stilling,
 hvori han stiftede saa uberegnelig megen Nytte,
 og endnu i mange Aar kunde virket med Held;
 hvorfor Fulde Jorden tabe et af sine bedste Men-

nætter og saa mange sørge over hans Bortgang?
 Men, mind Dig, o Menneske! hvor liden en
 Plet Du kjender af Guds store Rige, og end-
 ogsaa den kjender Du saa lidet til; kan Du altsaa
 bestemme, hvor Uebningen helst burde være,
 hvor han kunde virke meest, udbrede størst Vel-
 signelse? Eller tvivler Du paa, at han nu er
 frigjort fra Livets Byrder, fra Jordens mange-
 haande Bitterheder og megen Kummer, at hans
 lyse, himmelske Aand nyder en Saligheds Fylde,
 som læben mangler Ord til, og hvortil Tanken
 forgjæves vil opsvinge sig? Vilde Du vel altsaa
 kalde ham tilbage fra Lysets Rige, for at
 see ham fængslet til det Støv, der binder Dig
 til Jorden? Nei trøst Dig, saa vist som der
 er et Liv efter Døden og en Himmel, hvori Dø-

dens Venner samles og finde deres bedste Hjem, saa vist er vor Døst nu fri og fro og salig.

Men naar den Kollighed er vendt tilbage i vort Sind, som Sorgen har fortrængt af det, saa ville vi takke Gud, at han lod os lære at kjende vor forklarede Ven, og forundte endeel af os, endogsaa at tilbringe en Række af Aar med ham. Ja, enhver i denne Forsamling paastjønne med en levende Følelse for den Sjeldnes Værd, hvor stort et Helb det er, engang at have kjendt en saadan Mand, levet i nærmere Forbindelse med ham, kunnet beundre hans Dyder, lære at sætte Pris paa hans Fortjenester, og i ham erholde et bestueligt Beviis paa, hvad Menneket kan være.

J, hans Disciple, ærer hans Støv, ved at medtage herfra hans ophøiede Grundfætninger, ved at gjøre en viis Brug af de gavnlige Kundskaber han meddelte Eder, og efterligne hans sjeldne Dyder. Det er allerede en Anbefaling for Eder, at have havt Dett til lærer; viser Eder dog, i hvad Stilling J end komme, denne Anbefaling værdige; J forspæde Eder ellers mod den Vedtes Minde, som hos Eder bør gaae i Arv fra Fader til Søn i flere Slægter, og ved Eder stedse leve med Betsignelse.

Dg nu henvender jeg mig til Dig, ædle Kvinde! Du som var saa lykkelig, at være forenet ved Livets blideste sømmeſte Baaud med en saadan Ven, og har altid viist Dig hans Venſkab ſaa værdig. Den opofrende Kjærlighed

hvormed Du, trods din sygelige Tilstand og dine svage Kræfter, pleiede din og vor Døst til hans sidste Dieblit, vil stedse fortjene vor Beundring og mindes af os med rørt og taknemmelig Følelse. Ak! Du har tabt meest; Du eiede det bedste Hjerter; hvad kan erstatte dit Tab! Ikke ville vi sige: sørg ikke! Thi det vilde være en Fordring, der stred imod Natur og Kjærlighed. Nei, giv dine Taarer frit Løb, og søg da Trøst hos Gud og dit eget Hjerter, og Du skal vorde trøstet.

Og J, vor Døsts Børn, bør fornemmelig erindres. Kun hans fraværende Søn, hans Haab og Glæde, hvis modnere Alder har bragt ham til at indsee, hvilken sjelden Fader han eiede, og at paaafjønne hans store Værd, kun

han kan føle sit Savn med dets hele tunges Vægt, i det de yngre Brødre langt fra ikke have tabt mindre, men med deres barnlige Blik endnu ikke formaae at øine Tabet. Barmhjertige Gud! bestjærm den elskede Yngling; trøst hans sorgende Hjerte; lad ham vorde en Støtte for sin nedbøiede Moder og bevare hos sig sin Faders Billede; at dennes blide Træk kunne gjenkjendes hos ham, og det rene Hjertes Fred ogsaa vorde ham til Deel. Han vil da engang vorde ligesom en Støttsaand for sine tvende Brødre, og Du, Algode! vil ved ham føre dem paa rette Vel.

Saa maae vi da altsaa nu snare ogsaa tage Afsked med dit Stov, ædle Døst! Det skal gjemmes i Jorden, til hvilken det vender til-

bage, for at udvikles til et herligere Skjul for den herlige Aand som so-lob det. En liden Gravhøi skal dække det; den skal prydes med de Blomster, som Du yndede; de skulle plantes paa den af dine Elskedes Hænder; og naar, i det vi betragte din venlige Grav, vort Hjerte tilhviſter os: „der hviler Menneſtevennen Deſt!“
 Sulle vi ved den ſamlte menneſteligere Søleſer, og opvække blidere Ahnelſer i vort Bryſt, og din forklarede Aand ſkal gjenkjende dine Venner! Amen.
